

TERVEYDENHUOLLON KULUTTAJALÄHTÖISYYS 2001

ARVOISA VASTAANOTTAJA

Teidät on satunnaisesti valittu mukaan kansainväliseen kyselytutkimukseen, jonka Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus (STAKES) toteuttaa Maailman terveysjärjestön (WHO) pyynnöstä. Tutkimus, joka on WHO:n rahoittama, selvittää terveyspalvelujen käyttöä sekä ihmisten käsityksiä terveyspalveluista. Tutkimuksen tuloksia käytetään eri maiden terveydenhuoltopalvelujen kehittämiseen.

Maailman terveysjärjestö (WHO) on Yhdistyneiden kansakuntien (YK) järjestö, jonka tärkein tehtävä on edistää väestön terveyttä kaikkialla maailmassa. Tärkeä osa tässä työssä on selvittää kuinka eri maissa terveydenhuoltojärjestelmä kohtelee asiakkaitaan. WHO haluaa selvittää kohdellaanko asiakkaita kunnioittavasti ja pystytäänkö asiakkaiden tarpeisiin vastaamaan terveydenhuollossa. Tätä kutsutaan terveydenhuollon kuluttajalähtöisyydeksi.

VASTAAMINEN

Pyydämme Teitä tutustumaan huolellisesti lomakkeeseen, jonka vastaamiseen menee noin 20 minuuttia. Kyselyyn vastaaminen on vapaaehtoista. Mitä täydellisemmät vastaukset saamme **jokaiselta osanottajalta**, sitä luotettavampia tietoja tutkimus antaa. Huomatkaa, että myös osittain täytetyt lomakkeet kannattaa palauttaa. Toivomme, että ehditte vastata mahdollisimman pian, mieluiten **viikon kuluessa**. Palauttakaa lomake oheisessa kuoressa, postimaksu on jo suoritettu.

Aineisto tallennetaan STAKES:ssa. Lomakkeen tiedot käsitellään täysin luottamuksellisesti. Vastaajien henkilötiedot eivät tule esille missään vaiheessa tuloksia tallennettaessa tai analysoitaessa. Kun tulokset on tallennettu, kaikki nimi- ja osoitetiedot hävitetään. Lomakkeet on varustettu viivakoodein ja numeroitu tietokonekäsittelyä varten. Näin emme lähetä *uutta lomaketta* jo kerran vastanneille. Lomake on lähetetty 18-vuotta täyttäneille. On tärkeää, että täytätte lomakkeeseen sen henkilön tiedot, jolle lomake on lähetetty.

OHJEITA VASTAAJALLE:

Lukekaa ensin koko kysymys ja vastatkaa sitten rengastamalla oikean tai sopivimman vaihtoehdon numero. Joidenkin kysymysten kohdalla on viiva, johon vastaus tai sen tarkennus on tarkoitus kirjoittaa.

Joidenkin vastausten jälkeen huomautetaan, että voitte siirtyä suoraan kyseisen numeron ilmoittamaan kysymykseen. Silloin Teidän ei tarvitse vastata väliin jääviin kysymyksiin.

LISÄTIETOJA

Tutkimusta koskeviin tiedusteluihin vastaa STAKES:ista erikoistutkija Anna-Mari Aalto, puhelin (09) 3967 2252.

OSOITELÄHDE: Väestötietojärjestelmä, Väestörekisterikeskus, PL 7, 00521 HELSINKI.

KOTITALOUS

Ennen kuin aloitatte olkaa hyvä ja täyttäkää alla olevaan taulukkoon kotitalouteenne tällä hetkellä kuuluvat henkilöt. Täyttäkää ensimmäiselle riville itseänne koskevat tiedot ja seuraaville riveille kotitalouden muiden jäsenten tiedot. Kotitaloudella tarkoitetaan henkilöitä, jotka asuvat ja ruokailevat yhdessä.

	Kotitalouden jäsenen (sukulaisuus)suhde vastaajaan*	Sukupuoli M = mies N = nainen	Ikä (vuosina)	Koulutus (kuinka monta vuotta yhteensä käynyt koulua ja opiskellut)
1	vastaaja itse			
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

* esim. aviopuoliso, avopuoliso, vastaajan tai hänen puolisonsa lapsi, vastaajan sisar tai veli, vastaajan vanhemmat, vastaajan appivanhemmat, vastaajan miniä tai vävy, vastaajan isovanhemmat, vastaajan lapsenlapsi, vastaajan käly tai lanko, vastaajan sisarusten lapset

YLEINEN TERVEYDENTILA

Kysymykset 1-9 koskevat fyysistä ja psyykkistä hyvinvointianne.

1. Onko terveytenne tällä hetkellä yleisesti ottaen

- 1 erittäin hyvä
- 2 hyvä
- 3 keskinkertainen
- 4 huono
- 5 erittäin huono

2. Onko Teillä viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana ollut vaikeuksia liikkumisessa?

- 1 ei lainkaan
- 2 lieviä vaikeuksia
- 3 kohtalaisia vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

3. Onko Teillä ollut vaikeuksia tavanomaisissa perustoiminnoissa, kuten peseminen ja pukeutuminen, viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

- 1 ei lainkaan
- 2 lieviä vaikeuksia
- 3 kohtalaisia vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

4. Onko Teillä ollut vaikeuksia tehdä töitä tai kotitöitä viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

- 1 ei lainkaan
- 2 lieviä vaikeuksia
- 3 kohtalaisia vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

5. Onko Teillä ollut ruumiillista kipua tai vaivaa viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

- 1 ei lainkaan
- 2 hieman
- 3 kohtalaisesti
- 4 paljon
- 5 erittäin paljon

6. Oletteko ollut henkisesti ahdistunut, surullinen tai huolestunut viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

- 1 en lainkaan
- 2 hieman
- 3 kohtalaisesti
- 4 paljon
- 5 erittäin paljon

7. Onko Teillä ollut vaikeuksia keskittyä asioihin ja muistaa asioita viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

- 1 ei lainkaan
- 2 lieviä vaikeuksia
- 3 kohtalaisia vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

8. Onko teillä ollut vaikeuksia henkilökohtaisissa ihmissuhteissa tai yhteistoiminnassa naapuruston kanssa viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana?

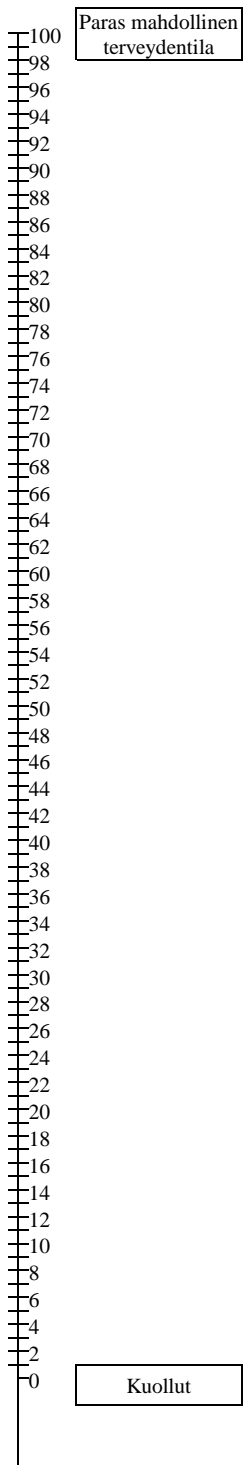
- 1 ei lainkaan
- 2 lieviä vaikeuksia
- 3 kohtalaisia vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

9. Viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana kuinka monena päivänä ette pystyneet ollenkaan

tekemään kotitöitä _____ päivänä

menemään töihin _____ päivänä

10. Ottaen huomioon terveydentilanne tällä hetkellä mihin kohtaan sijoittaisitte itsenne seuraavaan asteikkoon? Merkitkää kohta nuolella.

ARVIOIKAA SEURAAVIEN KUVITELTUIJEN HENKILÖIDEN TERVEYDENTILAA

11. Riitta pystyy lukemaan sanomalehteä ja pystyy pujottamaan langan neulansilmään helposti. Hän tunnistaa ihmisten kasvot ja näkee yksityiskohdat kuvista 10 metrin päästä selkeästi. Hänellä ei ole myöskään vaikeuksia nähdä hämärässä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lieviä vaikeuksia
- 3 kohtalaisia vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

12. Lasse pystyy liikuttamaan käsiään ja jalkojaan, mutta tarvitsee apua noustessaan seisomaan tuolista tai liikkeudessaan kotona. Kumartuminen on tuskallista ja nostaminen on mahdotonta. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on liikkua.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

13. Antti pystyy lukemaan sanomalehteä ja pystyy pujottamaan langan neulansilmään helposti. Hän pystyy tunnistamaan 10 metrin päästä muodot ja värit, mutta ei näe yksityiskohtia. Hänellä ei ole vaikeuksia nähdä hämärässä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

14. Marjalla ei ole ongelmia liikkumisessa tai käsien, käsivarsien tai jalkojen käytössä. Hän lenkkeilee 4 kilometriä kahdesti viikossa ilman ongelmia. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on liikkua.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

15. Vielä 200 metrin kävelymatkat sujuvat Ristolta ongelmitta. Jo kilometrin kävely tai kerrosväli portaissa hengästyttävät. Jokapäiväiset toiminnot, kuten kauppakassin kantaminen kotiin, eivät aiheuta ongelmia. Arvioikaa kuinka vaikeaa Riston on liikkua.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

16. Timo pystyy lukemaan sanomalehteä ja pystyy pujottamaan langan neulansilmään helposti. Hän tunnistaa ihmisten kasvot ja näkee yksityiskohdat kuvista 10 metrin päästä melko selkeästi. Hänellä ei ole vaikeuksia nähdä hämärässä. Hän ei kuitenkaan erota punaista väriä vihreästä väristä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

17. Pauli on aktiivinen urheilija. Hän juoksee 20 kilometrin lenkin kahdesti viikossa ja innostuu usein pelaamaan jalkapalloa ilman vaikeuksia. Arvioikaa kuinka vaikeaa Paulin on liikkua.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

18. Heikki pystyy lukemaan sanomalehteä ja pystyy pujottamaan langan neulansilmään helposti. Hän tunnistaa ihmisten kasvot ja näkee yksityiskohdat kuvista 10 metrin päästä melko selkeästi. Hänellä on vaikeuksia nähdä hämärässä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

19. Anneli tarvitsee silmälasia lukiessaan sanomalehteä ja pujottaessaan langan neulansilmään. Hän tunnistaa ihmisten kasvot ja näkee yksityiskohdat kuvista 10 metrin päästä melko selkeästi. Hänellä ei ole vaikeuksia nähdä hämärässä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

20. Toivo on halvaantunut kaulasta alaspäin. Hän on vuodepotilas ja hänet täytyy syöttää ja pestä. Arvioikaa kuinka vaikeaa Toivon on liikkua.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

21. Antero ei pystyy lukemaan sanomalehteä eikä pysty pujottamaan lankaa neulansilmään. Hän ei pysty tunnistamaan ihmisten kasvoja muutaman metrin päästä, mutta tunnistaa kasvot läheltä. Hänellä on vaikeuksia nähdä hämärässä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

22. Janne kärsii rintakivuista ja hengenahdistuksesta käveltyään yli 200 metrin matkan. Hän suoriutuu siitä kuitenkin ilman apua. Kumartuminen ja tavaroiden nostelu (esim. kauppakassi) tekee kipeää. Arvioikaa kuinka vaikeaa Jannen on liikkua.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

23. Niilo pystyy lukemaan sanomalehteä ja pystyy pujottamaan langan neulansilmään helposti. Hän ei pysty tunnistamaan ihmisten kasvoja ja näkemään yksityiskohtia kuvista 10 metrin päästä. Hänellä ei ole vaikeuksia nähdä lähellä olevia esineitä hämärässä. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

24. Seppo ei havaitse mitään silmien lähellä olevaa liikettä tai edes valoa. Arvioikaa kuinka vaikeaa hänen on nähdä ja tunnistaa tuntemansa henkilö kadun toiselta puolelta.

- 1 ei lainkaan vaikeuksia
- 2 lievästi vaikeuksia
- 3 kohtalaisesti vaikeuksia
- 4 suuria vaikeuksia
- 5 erittäin suuria vaikeuksia

HENKILÖTIETOJA

25. Minkä ikäinen olette?

_____ vuotta

26. Sukupuoli

- 1 mies
- 2 nainen

27. Oletteko syntynyt Suomessa?

- 1 kyllä
- 2 ei

28. Ovatko molemmat vanhempanne syntyneet Suomessa?

- 1 kyllä
- 2 ei

29. Kuinka monta vuotta olette yhteensä käynyt koulua ja opiskellut? (Laskekaa mukaan 1) kansa-/kansalais-/keski- tai peruskoulu, 2) lukio ja 3) ammatillinen koulu tai opisto tai korkeakoulututkinto.)

_____ vuotta

30. Kuinka suuret ovat käteen jäävät tulonne kuukaudessa verojen jälkeen? (Tuloihin lasketaan kaikki tulot myös eläke, lapsilisä, opintotuki, äitiyspäiväraha, sairauspäiväraha ja työttömyyspäiväraha.)

_____ mk

31. Seuraavassa on esitetty terveydenhuoltopalveluja tarjoavia paikkoja ja henkilöitä. Olkaa hyvä ja täyttäkää tyhjälle viivalle kuinka monta kertaa olette viimeksi kuluneiden 30 päivän aikana käynyt seuraavien ammattiryhmien vastaanotolla / seuraavissa paikoissa terveydenhoitohenkilöstön vastaanotolla.

1	yleislääkäri	_____	kertaa
2	hammaslääkäri	_____	kertaa
3	erikoislääkäri	_____	kertaa
4	fysioterapeutti	_____	kertaa
5	kiropraktikko	_____	kertaa
6	kansanparantaja	_____	kertaa
7	neuvola (esim. äitiys, perhesuunnitteluneuvola)	_____	kertaa
8	sairaalan poliklinikka	_____	kertaa
9	sairaalahoidossa	_____	kertaa
10	apteekki (käynti, jolloin kysyitte farmaseutilta neuvoa ettekä vain ostanee lääketta)	_____	kertaa
11	kotisairaanhoido	_____	kertaa
12	muu, mikä?	_____	kertaa

32. Onko teillä yksityistä sairaskorvausta?

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 en tiedä

33. Onko teillä sairaalahoitoa korvaavaa vakuutusta

- 1 kyllä
- 2 ei
- 3 en tiedä

TERVEYDENHUOLLON TAVOITTEIDEN TÄRKEYS

Terveysthuollon tavoitteet: Kuinka tärkeinä Te niitä pidätte?

WHO:n mukaan terveydenhuollolla on kolme päätaavoitetta:

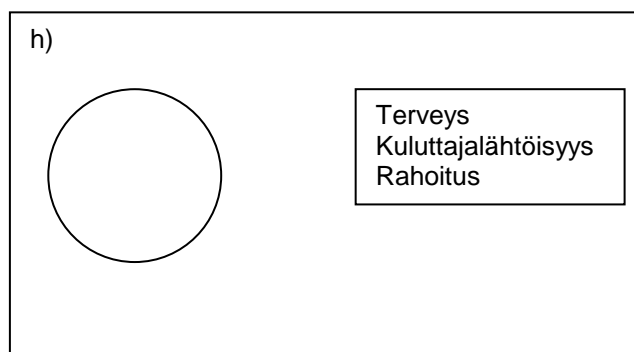
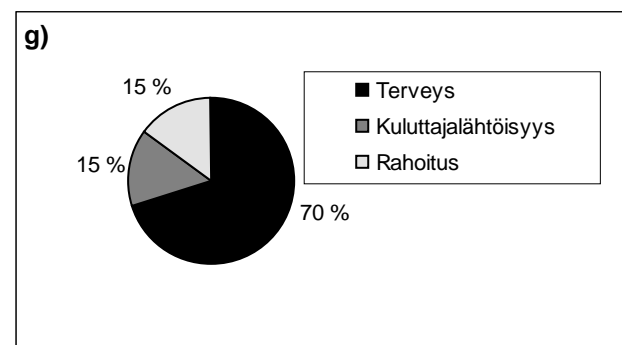
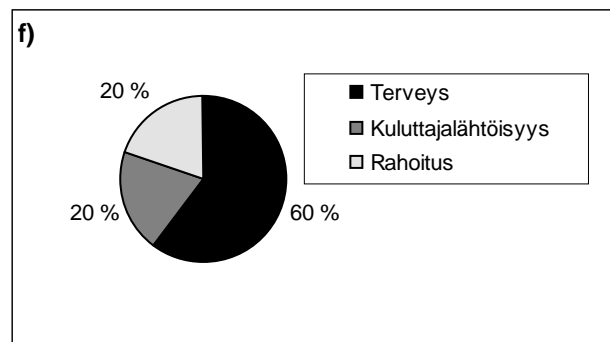
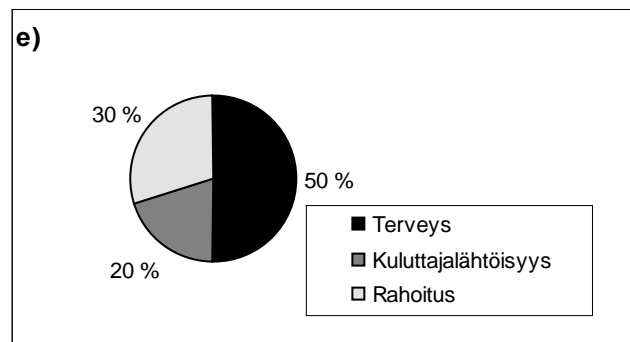
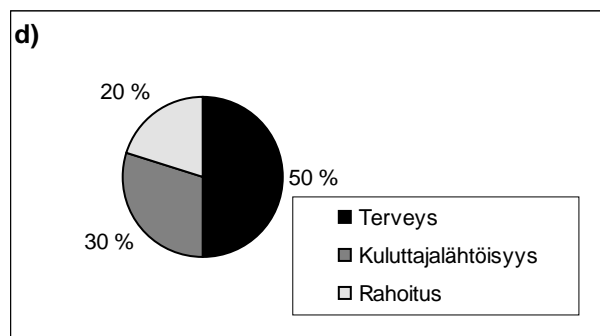
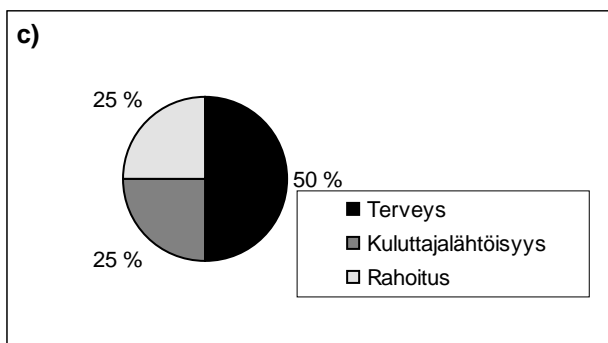
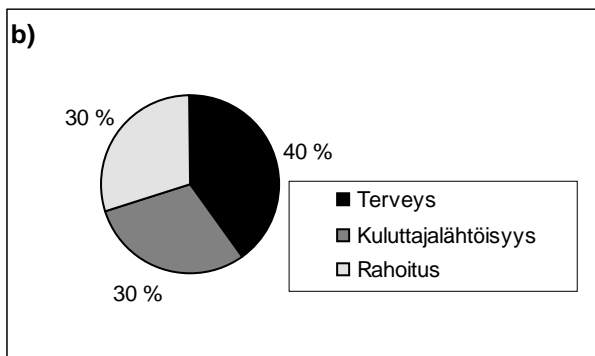
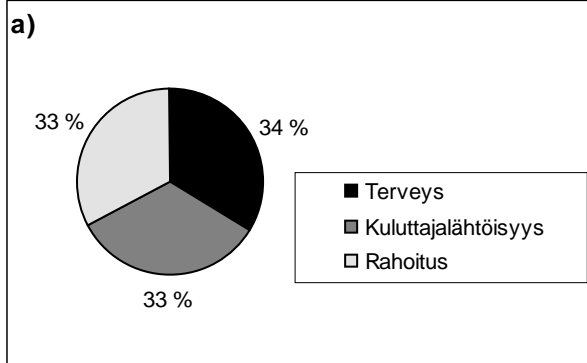
1. Väestön terveydentilan paraneminen.
2. Terveysthuoltojärjestelmä vastaa paremmin väestön odotuksiin.
3. Terveysthuollon oikeudenmukainen rahoitus.

Näillä tarkoitetaan seuraavia asioita.

1. Väestön terveydentilan paraneminen.
 - Koko väestö elää pitempään.
 - Koko väestö on terveempää.
 - Elämän pituudessa ja laadussa sekä sairastavuudessa on vähemmän epätasa-arvoisuutta
2. Kuluttajalähtöisyyden parantaminen (terveydenhuoltojärjestelmä vastaa paremmin väestön odotuksiin).
 - Terveysthuoltojärjestelmä kunnioittaa yksilön arvokkuutta, itsemääräämisoikeutta sekä tiedon vaihdon luottamuksellisuutta ja ymmärrettävyyttä.
 - Terveysthuoltojärjestelmä tuottaa peruspalvelut nopeasti, sallii riittävän sosiaalisen tuen ja antaa asiakkaalle/potilaalle mahdollisuuden valita häntä hoitava henkilö.
 - Terveysthuoltojärjestelmä kohtelee väestöä tasavertaisesti kunnioittaen edellä mainittuja asioita.
3. Terveysthuollon oikeudenmukainen rahoitus.
 - Jokaisen kotitalouden pitäisi maksaa oikeudenmukainen osuus terveydenhuoltojärjestelmästä.
 - Tämä tarkoittaa, että terveet jakavat kustannukset sairaiden kanssa ja rikkaammat maksavat enemmän kuin köyhät.

Seuraavassa kysymyksessä selvitetään, kuinka tärkeinä pidätte terveydenhuollon kolmea eri tavoitetta. "Piiirakan palan" suuruus kuvaa tavoitteen tärkeyttä.

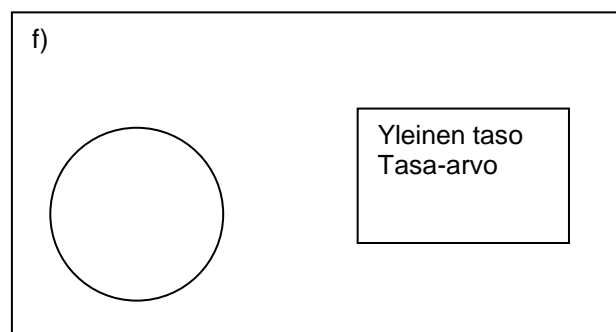
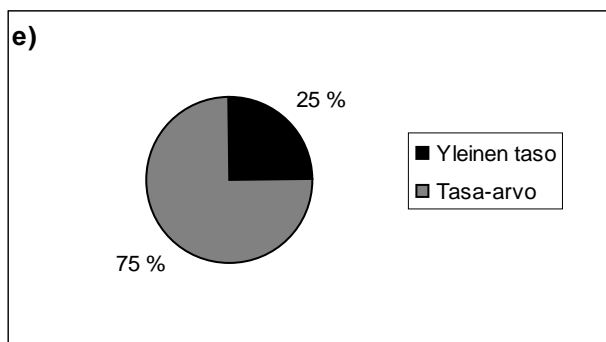
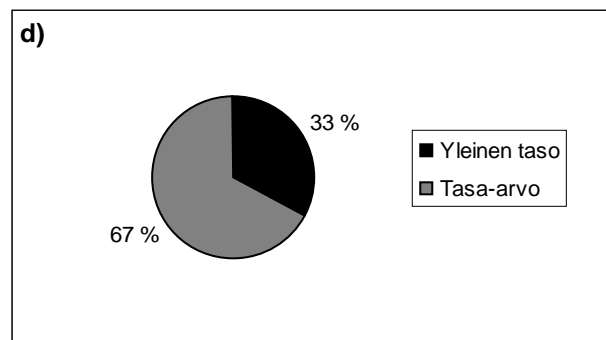
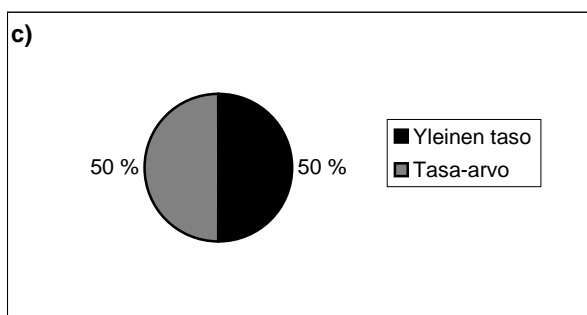
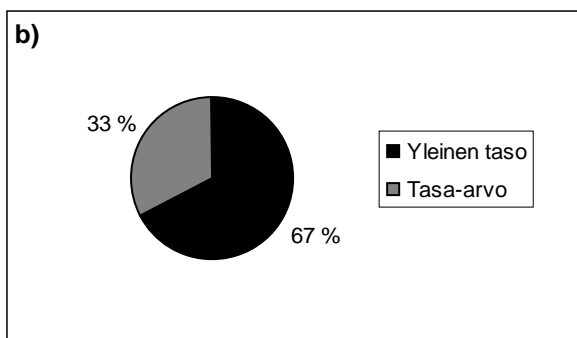
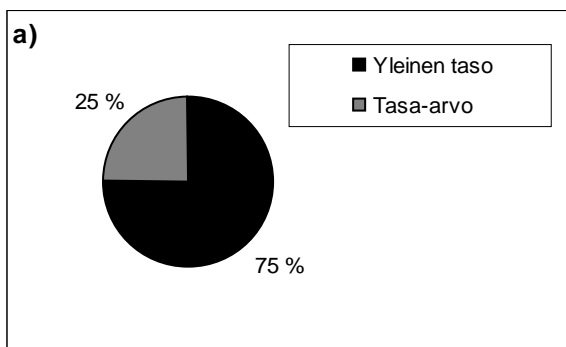
34. Valitkaa seuraavista se ympyrä, joka mielestänne parhaiten kuvaa mielipidettänne terveydenhuollon kolmen tavoitteen tärkeysjärjestyksestä, tai piirtäkää oma ympyrä (h).

TERVEYS: yleisen tason parantaminen verrattuna tasa-arvon parantamiseen.

Seuraavassa selvitetään pidätkö väestön terveydentilan parantamisessa tärkeämpänä terveyden yleisen tason parantamista vai terveyden tasa-arvoisuuden parantamista .

35. Valitkaa seuraavista ympyrä, joka mielestänne parhaiten vastaa kuinka tärkeänä Te pidätte terveydentilan yleisen tason parantamista verrattuna terveyden tasa-arvoisuuden parantamiseen, tai piirtäkää oma ympyrä (f).

KULUTTAJALÄHTÖISYYS:

Seuraavassa selvitetään miten mielestänne parannettaisiin parhaiten sitä miten terveydenhuoltojärjestelmä kohtelee asiakkaitaan. Pidätekö tärkeämpänä yleisen kuluttajälähtöisyyden (esim. yksilön oikeuksien kunnioittaminen) vai tasa-arvoisuuden parantamista.

36. Valitkaa seuraavasta ympyrä, joka mielestänne parhaiten vastaa sitä kuinka tärkeänä pidätte kuluttajälähtöisyyden yleisen tason parantamista verrattuna kuluttajälähtöisen tasa-arvoisuuden parantamiseen (eli kaikkia kohdellaan samalla tavalla), tai piirtäkää oma ympyrä (f).

